

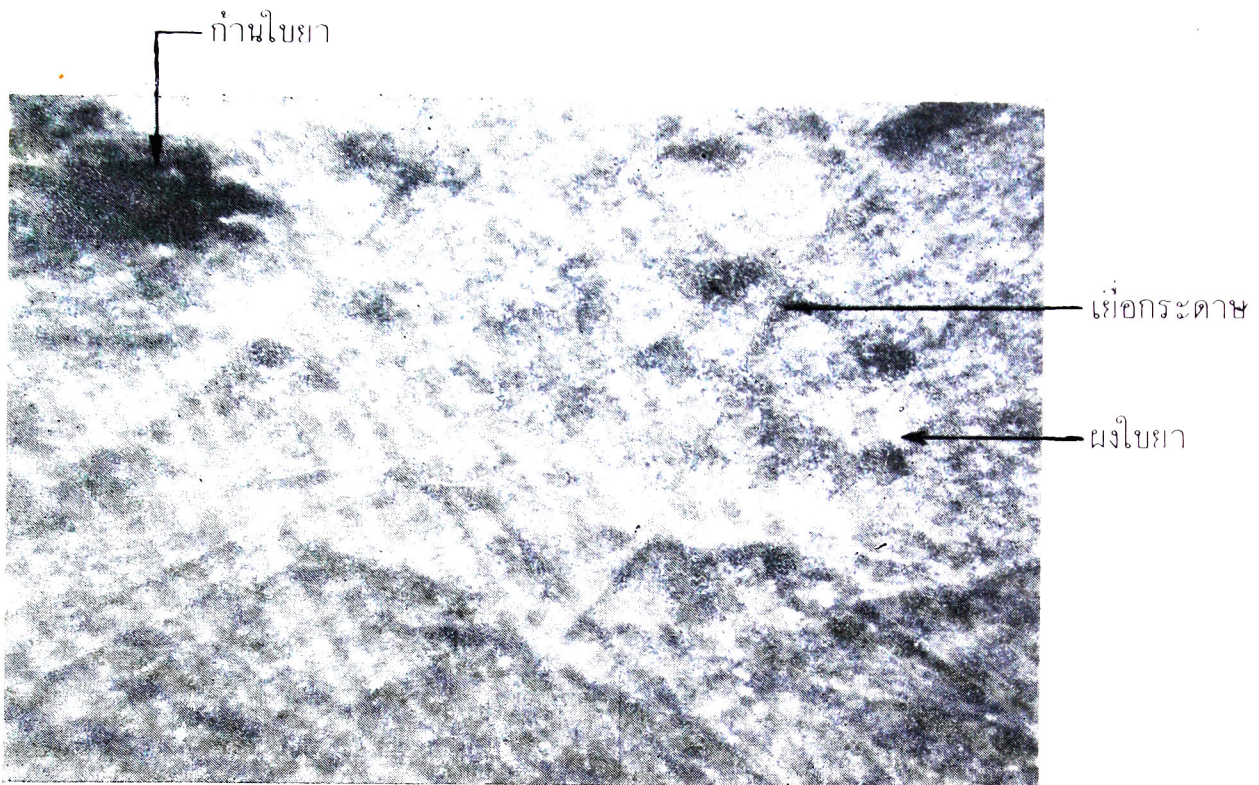

ข่าวกรมวิทยาศาสตร์

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

ฉบับที่ ๕๘

ยาอัดหรือกระดาษใบยาเทียม

กระดาษใบยาเทียมขยาย ๔๒๐ เท่า

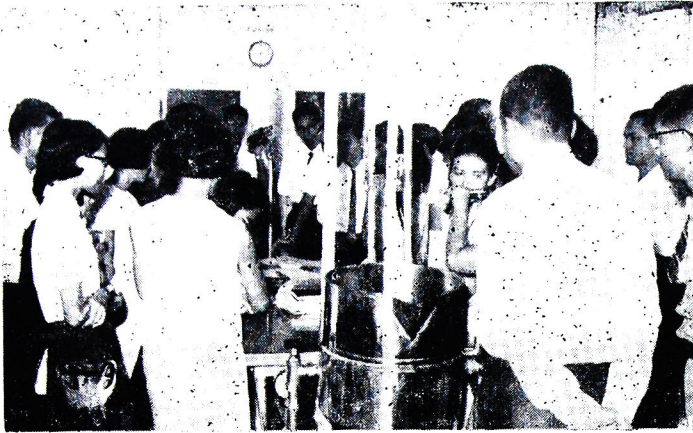
ในระยะไม่นานมานี้ได้มียาสูบชนิดหนึ่งซึ่งใช้ชื่อต่างๆ กันไม่น้อยกว่า ๑๕ ชื่อ แพร่หลายอยู่ในท้องตลาด ยาสูบชนิดนี้มีลักษณะเหมือนซิกาแรตทุกประการ นอกจากกระดาษที่ม้วนมีสีน้ำตาลเท่านั้น ยาสูบชนิดนี้ผลิตจัดให้เป็นซิกาแรตขนาดเล็ก หรือเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Little หรือ Small Cigar

ตามพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๕ ยาสูบทำนองนี้จะจัดเป็นซิกาแรตหรือซิกาเร็ต ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุที่ม้วน กล่าวคือถ้าวัตถุที่ม้วนเป็นกระดาษ ยาสูบนั้นก็ถือว่าเป็นซิกาแรต แต่ถ้าวัตถุที่ม้วนเป็นยาอัด ซึ่งทำจากส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นยาสูบ ยาสูบนั้นก็จะเป็นซิกาเร็ตไป

โรงงานยาสูบ กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรได้ส่งวัตถุที่ม้วนยาสูบดังกล่าวมาให้กรมวิทยาศาสตร์พิสูจน์ว่าเป็นยาอัด หรือกระดาษอย่างหนึ่งอย่างใด แต่เป็นที่น่าเสียใจที่ผลของการศึกษาไม่อาจจะบ่งได้ชัดว่า วัตถุชิ้นนี้เป็นอะไรแน่ตามพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๕ เพราะวัตถุที่ม้วนยาสูบที่ได้รับ ประกอบด้วยทั้งเยื่อกระดาษธรรมดาและผงใบยาผสมกัน ในอัตราส่วนประมาณ ๑ : ๒ ดังภาพเยื่อกระดาษที่พบไม่ใช่เยื่อทำจากต้นยาสูบ แต่เป็นเยื่อจากไม้จำพวกสน กรมวิทยาศาสตร์ได้เอาวัตถุที่กระจายในน้ำแล้วทำเป็นแผ่นใหม่ โดยวิธีเดียวกับการทำกระดาษ ก็ได้แผ่นซึ่งมีลักษณะเหมือนวัตถุเดิมแทบทุกประการ จึงเชื่อว่าวัตถุเดิมเตรียมมาได้โดยวิธีเดียวกัน

เรื่องน่าสนใจ

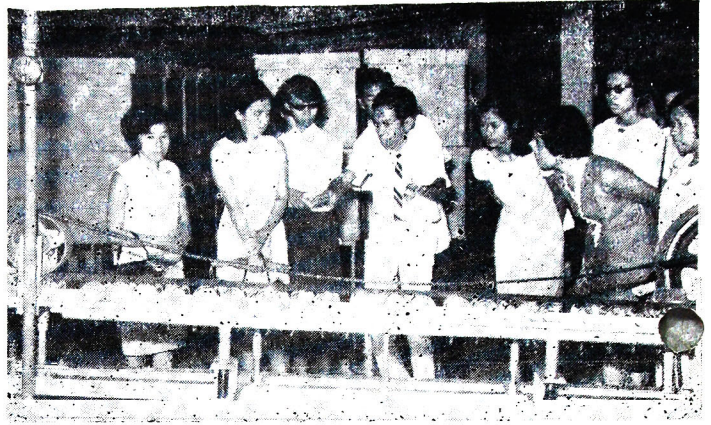
การอบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป

การอบรมผู้ผลิต ภาคที่ ๒
การปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตอาหาร

เนื่องจากอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป เช่น อาหารกระป๋องเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง สำหรับประเทศที่มีการเพาะปลูก เช่นประเทศไทย เพราะอุตสาหกรรมประเภทนี้จะนำผลผลิตทางเกษตรมาใช้ และช่วยให้เกิดผลผลิตทางเกษตรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้อุตสาหกรรมประเภทนี้มิเพียงแต่เพื่อเก็บถนอมผลผลิตทางเกษตรไว้ใช้แต่เพียงในประเทศเท่านั้น ประชากรของโลกในบางแห่งยังขาดแคลนอาหารอยู่ หากอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูปของเราดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพแล้ว ก็อาจเป็นสินค้าออกได้ซึ่งจะเป็นการช่วยเศรษฐกิจของประเทศด้วยอีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุนี้กรมวิทยาศาสตร์ จึงได้ศึกษาหาสาเหตุที่อุตสาหกรรมประเภทนี้ไม่เจริญก้าวหน้า และได้ผลตามที่ควรจะเป็น และพบสาเหตุว่าทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมผลิตอาหารของเรานั้นส่วนใหญ่ ก่อตั้งขึ้นโดยขาดความรู้ ในด้านหลักวิชาและเทคโนโลยีทางอาหาร

กรมวิทยาศาสตร์ โดยความเห็นชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้จัดให้มีการสัมมนาเรื่องอาหารกระป๋องขึ้น ณ กรมวิทยาศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๐๖ และต่อมาในวันที่ ๑๗ - ๒๖ กุมภาพันธ์

การอบรมผู้ผลิต ภาคที่ ๔
ทัศนศึกษา พาชมโรงงานผลิตอาหาร

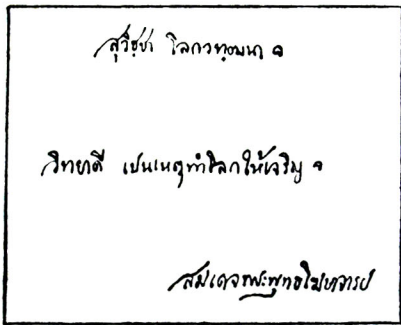
๒๕๐๘ ได้ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข เทศบาลนครกรุงเทพฯ และองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป จัดการสัมมนาว่าด้วยการวางแผนงาน ควบคุมการผลิตอาหารกระป๋อง เพื่อหาทางปรับปรุงอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของชาติ การสัมมนาทั้ง ๒ ครั้ง ได้รับความร่วมมือและความสนใจจากผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมอาหารเป็นอย่างดี

ต่อมาวันที่ ๒๐ มีนาคม ถึง ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๘ กรมวิทยาศาสตร์ ได้จัดการอบรมทางวิชาการแก่ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ และปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง ในด้านการอนุญาต การควบคุมตรวจสอบ และบริการแนะนำส่งเสริมอุตสาหกรรมในหัวข้อเรื่อง การควบคุมตรวจสอบคุณภาพอาหารเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้เป็นประโยชน์แก่อุตสาหกรรมประเภทนี้

กรมวิทยาศาสตร์ ได้ติดตามผลงานตลอดมา และพบว่า ในระยะ ๒ - ๓ ปีหลังจากผ่านไป โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูปบางประเภทนี้ เช่น อาหารกระป๋องน้ำหวาน เป็นต้น มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ทั้งทางด้านสภาพของโรงงาน สุขลักษณะ ตลอดจน เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต กรมวิทยาศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่จะได้ทำการอบรมหัวหน้าคณงานที่มีหน้าที่ควบคุมตลอดจนทำการผลิต ให้เข้าใจถึงความสำคัญ ทางด้าน สุขลักษณะ กรรมวิธี การผลิต และคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนผลได้ และผลเสีย กรมวิทยาศาสตร์ หวังว่าเมื่อหัวหน้าคณงาน ผู้ผลิตได้รับการอบรม และมีความเข้าใจอันดีแล้ว ย่อมจะนำไปปฏิบัติให้เป็นผลดีแก่อุตสาหกรรมประเภทนี้ยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมวิทยาศาสตร์ จึงได้เสนอขออนุมัติกระทรวง อุตสาหกรรม จัดการอบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปขึ้น โดยจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์เป็นประธาน และผู้แทนจากกองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์ กองควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กองควบคุมอาหารและยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ฝ่ายสาธารณสุขเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ องค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป เป็นกรรมการ

เนื่องจาก กรมวิทยาศาสตร์ ตระหนักดี อยู่และยอมรับสภาพ ที่เป็นอยู่ของ อุตสาหกรรมประเภทนี้ว่า อุตสาหกรรมนี้ ส่วนใหญ่ ได้ ก่อตั้งมาจากผู้ที่มีจิตใจใคร่จะทำอุตสาหกรรม กล่าวได้กล้าเสีย มีความชำนาญใน ด้านธุรกิจ และเคยเห็นตัวอย่างการทำอาหารประเภทนี้มา แต่ขาดความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาก่อน ฉะนั้น การอบรมนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ทำการอบรมจะใช้ศัพท์ทางด้านวิทยาศาสตร์ให้น้อยที่สุด และมีการแสดงให้เห็นจริง ประกอบคำอธิบาย การอบรมแบ่งออกเป็น ๔ ภาค

ภาคที่ ๑ ภาคทฤษฎี ซึ่งจะอบรมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับ

- ๑.๑ สุขลักษณะ ความสำคัญของความสะอาดของคนงาน พื้นที่โรงงาน เครื่องมือวัตถุดิบ วิธีทำความสะอาด

สะอาดสิ่งเหล่านี้ ตลอดจนผลเสีย ซึ่ง จะเกิดขึ้น แก่ผลิตภัณฑ์ และ กรรมวิธีการผลิต หากมีการละเลย ทางด้านสุขลักษณะ

- ๑.๒ เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตอาหารชนิดใด จะต้องใช้เครื่องมือที่จำเป็นอะไรบ้าง และใช้อย่างไร
- ๑.๓ ภาชนะบรรจุ ควรจะใช้ภาชนะบรรจุชนิดใด และผลได้ผลเสียหากใช้ภาชนะบรรจุที่ไม่เหมาะสม
- ๑.๔ กรรมวิธีการผลิต จะทำให้รู้ถึงกฎข้อบังคับที่จะเป็นในขบวนการการผลิตที่จะเว้นไม่ได้ ขั้นตอนของการผลิต ตลอดจนความเสียหายอันจะเกิดขึ้น หากไม่ดำเนินตามแนวทางที่ถูกต้อง
- ๑.๕ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ผลิตควรจะรู้ ควรระวัง และควรมีการควบคุมอย่างไร

ภาคที่ ๒ ภาคปฏิบัติแนะนำ-

แนวทาง

มีการแสดง ให้ดูและแนะนำแนวทางการทำอาหาร ประเภทที่เป็นกรด (Acid food) ที่ไม่เป็นกรด (Low acid food) และเครื่องคั้น เป็นต้น

ภาคที่ ๓ ทักษะศึกษา

ชม โรงงานที่มีการ ปฏิบัติ และมี เครื่องมือเครื่องใช้ที่ถูกต้อง

ภาคที่ ๔ สรุปผลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น

ภาคนี้มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งที่ผู้อบรมและผู้ผลิต จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปิดโอกาสให้สอบถามและทางผู้อบรมจะได้ ชี้แจงเพิ่มเติม ทางด้าน กฎหมาย และ พระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อ

โรงงานจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง จากข้อ
คิดเห็นต่าง ๆ จะได้ใช้เป็นแนวทางเพื่อ
นำไปปฏิบัติ และปรับปรุงโรงงานให้ค
ขึ้น ตลอดจนใช้ประกอบการพิจารณา
ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีขึ้น
ในอนาคต

กำหนดการ อบรมนี้คณะกรรมการดำเนินงาน ก็ได้
พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบและ คำนึงถึงส่วนเสียซึ่ง
อาจเกิดแก่โรงงานในข้อที่ทำให้เสียเวลาทำงาน จึง
ได้กำหนดเวลาไว้ให้น้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถให้ผลได้
ตามความมุ่งหมาย โดยใช้เวลาอบรมเพียง ๔ สัปดาห์
วันละ ๓ ชั่วโมง เพื่อทางโรงงานจะได้กลับไปประ-
กอบกิจการของโรงงานมิให้เสียผลเกินจำเป็น หลังจาก
ที่กรมวิทยาศาสตร์ ได้มีหนังสือเชิญชวน ไปยัง โรงงาน
ซึ่งใน ชั้นต้นนี้เลือกจาก โรงงานที่ได้รับ อนุญาตให้ผลิต
จากกระทรวงสาธารณสุข เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ และ
กระทรวง อุตสาหกรรมแล้ว จำนวน ๒๕ โรงงาน
หน่วย ราชการที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องทาง คำนผลิตและ
ควบคุม แนะนำ และออกข่าวทางหนังสือพิมพ์และ
วิทยุด้วย มีผู้เข้ารับการอบรมซึ่งมาจากที่ต่าง ๆ คือ

- ๑. ผู้แทนจากโรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูปต่าง ๆ ๓๑ คน
- ๒. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เทศบาล
นครกรุงเทพ ฯ กระทรวงสาธารณสุข กรม
พัฒนาชุมชน ฯลฯ ๓๒ คน
- ๓. ผู้สนใจเข้ารับการอบรม ๑๑ ..
- รวมผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด .. ๗๔ ..

ด้วยเหตุที่มี ผู้สมัครเข้ารับการอบรมมากกว่าที่
คณะกรรมการได้คาดหมายไว้ คณะกรรมการดำเนิน
การอบรมจึงเกรงว่าการอบรม ในภาค ปฏิบัติแนะแนว
ทางนั้น หากมีจำนวนผู้เข้าอบรมมากแล้ว ผู้เข้ารับการ

อบรมจะไม่ได้รับผลเต็มที่โดยทั่วถึงกัน จึงจัดแบ่งการ
อบรมเฉพาะภาคนี้ ออกเป็น ๒ วัน ๆ ละ ๑ สัปดาห์
ฉะนั้นจึงรวมเวลาแห่งการอบรมทั้งหมดเป็น ๕ สัปดาห์
คือตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๑๐

เมื่อการ อบรมได้ดำเนิน ไปไกลจะสิ้นสุดลงนั้น
คณะกรรมการ ดำเนินการอบรมได้ แจกแบบสอบถามให้
ผู้เข้ารับการอบรมตอบ เพื่อขอ ทราบความคิดเห็น
เกี่ยวกับการอบรมนี้ จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
พอจะสรุปข้อคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมได้ดังนี้

- ๑. การอบรมนี้ควรจัดทำขึ้น
- ๒. เป็นการอบรมที่มีประโยชน์
- ๓. ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจดี
- ๔. การจัดแบ่งการอบรม เป็น ๔ ภาค เป็นการ
เหมาะสมแล้ว
- ๕. เวลาที่ใช้ในการอบรม มีผู้เห็นว่าเหมาะสม
แล้วประมาณร้อยละ ๘๗ และเห็นว่านานไป
ประมาณร้อยละ ๑๓
- ๖. ส่วนมากมีความเห็นว่า ควรจัดให้มีการอบรม
ทุกปี

การอบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปนี้ได้เริ่มตั้งแต่วันที่
๔ กันยายน จนถึง ๖ ตุลาคม ศกนี้ ระหว่างเวลา
แห่งการอบรมนี้ คณะกรรมการ ฯ ได้ติดตามและ
สังเกตเห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมได้ให้ความสนใจและ
มีความอุตสาหะพยายามอย่างยิ่ง ซึ่งนับว่าเป็นที่น่า
ยินดี และควรจะนับได้ว่าเป็นนิมิตอันดีที่จะได้เห็น
ความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมอาหารในเวลาต่อไป

ภายหลังการอบรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ทางอาหาร แขนงการอบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป ได้
เสร็จสิ้นลงด้วยดี และมีผู้ที่ได้ผ่านการอบรมครบถ้วน
ตาม หลักสูตรและเวลาที่ กำหนดไว้จำนวนทั้งสิ้น ๖๑
คน ดังรายนามต่อไปนี้

๑. นายทิวา จิรพัฒน์กุล
๒. นายคิงยู แซ่ล้อ
๓. นายหลี่มิ่ง แซ่ลี้
๔. นายเที่ยงจิว แซ่โง้ว
๕. นายวันชัย รุ่งเรืองสาร
๖. นายแก้ว รัชตสวรรค์
๗. นายเกียรติ ตั้งสัมพันธ์
๘. นายปรีชา กอจรัญจितท์
๙. นายชีวช่วง แซ่โง้ว
๑๐. นายประสาน ศรีแสงนาม
๑๑. นายคงศักดิ์ ศรีบนฟ้า
๑๒. นายธรรมพ์ ศรีศรณกุล
๑๓. นายธีรชัย ชลวิบูลย์
๑๔. หลวงราชฉมารักษ์
๑๕. นายชุนกวง แซ่ตั้ง
๑๖. นายทักษ์ แซ่โง้ว
๑๗. นายสมศักดิ์ วงศ์เพชร
๑๘. นายอาคม บัณฑิตวิเชียร
๑๙. นายละออง จันทรใหญ่
๒๐. นายทองใบ มุลจิตร
๒๑. นายประมวล ตรีศรี
๒๒. นายธนิต อนุมาน
๒๓. นายลพ พกเกษม
๒๔. นายชูชัย งาม
๒๕. นายณรงค์ กิตติวัฒน์
๒๖. นายปรีชา กาญจนสภา
๒๗. นายชลิต เหมเชษฐ
๒๘. นางชยุตติง แซ่ลี้
๒๙. นายสุรพงษ์ ชวะศิริ
๓๐. นายทวี โพธิจาค
๓๑. นายกัณฐะกะ ณรงค์ชวนะ
๓๒. นางวิไลวรรณ เกษตรสิน
๓๓. น.ส.นิรันดร ชื่นเจริญ
๓๔. น.ส.สัมพันธ์ พลอยพานิช
๓๕. นายเดือนจิตต์ ณ พัทลุง
๓๖. นายปาพจน์ บุญญาญาณี
๓๗. น.ส.มานี มิเนาชี
๓๘. น.ส.มาลินี คณานุรักษ์
๓๙. น.ส.รानी ศิริโพธิ
๔๐. น.ส.วัลลีย์ ประสงค์สม
๔๑. นางวิรวรรณ เขียวโชติ
๔๒. น.ส.นฤมล ศุทธิพงศ์
๔๓. น.ส.สุจิตต์ กลิลกาญจน์
๔๔. นายสุขจิตต์ ไทคิลานนท์
๔๕. น.ส.อุไรวรรณ อินทวงศ์
๔๖. น.ส.ศรีสิทธิ์ การุณยะวนิช
๔๗. น.ส.วารุณี ปาละกุล
๔๘. นายภิรมย์ วัชรศักดิ์
๔๙. นายจำรัส จิระธนาธร
๕๐. นายบุญญา ไม้เต็ง
๕๑. นายบุญลือ บุญมาชน
๕๒. นายสว่าง สาธิตานนท์
๕๓. นายชำนาญ พักฉิม
๕๔. ร.ท.วีระศักดิ์ วิสัยดี
๕๕. นายพจน์ ใจเชื้อกุล
๕๖. นายปรมัย บัณฑุสนธ์
๕๗. นายมิ่ง ศรีวิสุทธิ์
๕๘. ร.ท.ธนู ผลพันธ์
๕๙. นายอำนาจ สุขเหมือน
๖๐. นายชัยโรจน์ ยงค์วงศ์ไพศรี
๖๑. นายสมพงศ์ ทวีสมบัติ

การแสดงผลนิทรรศการทางอาหารทะเลร่วมกับสภาสตรีแห่งชาติในงานเคหะศิลป์ครั้งที่ ๕

สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดงานเคหะศิลป์ครั้งที่ ๕ ขึ้นที่สวนลุมพินี ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐ ในการนี้ได้ขอให้กรมวิทยาศาสตร์ร่วมแสดงผลนิทรรศการเกี่ยวกับการแสดงคุณภาพของอาหารที่ประกอบจากสัตว์น้ำ เช่น หอย ปลา กะปิ น้ำปลา เป็นต้น

กรมวิทยาศาสตร์ ได้จัดสิ่งต่าง ๆ ไปร่วมในงานดังกล่าว คือ

๑. แสดงตารางคุณค่าทางอาหารของ ปลา กุ้ง หอย ฯลฯ
๒. แสดงผลิตภัณฑ์เก็บถนอม (Preservation) ชนิดบรรจุขวด บรรจุกระป๋อง ตากแห้ง ทั้งแบบธรรมชาติ และแบบ freeze drying กะปิ น้ำปลา เป็นต้น
๓. แสดงโดยภาพวิธีทำปลาใส่ซอสมะเขือเทศ บรรจุกระป๋องหรือขวด
๔. สิ่งพิมพ์ อันเกี่ยวกับเคล็ดลับความรู้บางประการของอาหารจากสัตว์น้ำที่ควรทราบ เช่น ลักษณะของปลาสดและปลาไม่สด ผลิตผลพลอยได้จากปลา การปฏิบัติต่อปลาสดเพื่อให้คุณภาพไม่เสื่อมเสีย อาการเป็นพิษจากอาหารสัตว์น้ำ เป็นต้น

การประกวดกะปิและน้ำปลา ในงานเคหะศิลป์ ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๑๐ ของสภาสตรีแห่งชาติ ฯ

ในงานเคหะศิลป์ ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๑๐ ณ สวนลุมพินี ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐ นั้น สภาสตรีแห่งชาติ ฯ ได้จัดให้มีการประกวดกะปิ น้ำปลาขึ้น โดยตั้งกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการตัดสินการประกวดกะปิ และน้ำปลา ประกอบด้วยศาสตราจารย์ศ. บุนนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ อีก ๑ ท่าน ซึ่งเป็นข้าราชการ

การในกรมวิทยาศาสตร์ ๔ ท่าน ผู้เชี่ยวชาญของกรมประมง ๑ ท่าน และอาจารย์จากสถาบันการศึกษาอีก ๒ ท่าน ให้ดำเนินการในเรื่องนี้ ได้มีผู้ส่งน้ำปลาเข้าประกวด ๑๔ ราย และกะปิ ๑๒ ราย คณะกรรมการ ฯ ได้ประชุมพิจารณาวางหลักเกณฑ์การตัดสินขึ้นไว้ ซึ่งมีการตรวจวิเคราะห์คุณภาพทางเคมี และคุณภาพทางฟิสิกส์ เช่น ดุสิต กลิ่น รส ฯลฯ และได้แบ่งคะแนนไว้เป็นสัดส่วน หลังจากนั้นคณะกรรมการ ฯ ก็ได้ให้คะแนนตัวอย่างกะปิ และน้ำปลาที่ส่งเข้าประกวด และได้ประชุมพิจารณาตัดสินตัวอย่างที่เข้าประกวดนั้น โดยตัดสินให้ได้รับรางวัล ที่ ๑, ที่ ๒, ที่ ๓ และรางวัลชมเชย

ในการตัดสินตัวอย่างกะปิและน้ำปลา ที่ส่งมานั้น คณะกรรมการ ฯ ได้ให้ข้อสังเกตบางประการ ซึ่งผู้ผลิตและประชาชนทั่วไปควรจะได้ทราบ ดังนี้

๑. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับน้ำปลา น้ำปลาที่ตามความนิยมทั่วไปถือว่าเป็นน้ำปลาดีนั้น เป็นน้ำปลาใช้สำหรับจิ้ม เพราะเมื่อใช้จิ้มอาหารต่าง ๆ เช่น ปลา หมู ไก่ ไข่ทอด แล้วจะรสชาติของอาหารที่จิ้มนั้นให้อร่อยยิ่งขึ้นไปอีก น้ำปลาประเภทนี้ควรมีปริมาณของโปรตีนสูง ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์ได้ตั้งมาตรฐานไว้ว่าจะต้องมีโปรตีน คิดเป็นไนโตรเจนไม่ต่ำกว่า ๑๕ กรัมต่อลิตร ปรากฏว่าเกือบครึ่งหนึ่งของตัวอย่างที่ส่งมาประกวด มีไนโตรเจนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ แต่เรื่องนี้ ในแง่ของสุขภาพก็ไม่น่าจะสำคัญนัก เพราะเมื่อมีไนโตรเจนน้อย หรือน้อยหนึ่งมีโปรตีนน้อย ราคาน้ำปลาก็ถูกลง แต่ข้อสำคัญผู้ผลิตบางรายซึ่งผลิตน้ำปลาที่มีคุณภาพต่ำออกมา และโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ใส่ยากันบูดซึ่งอาจเป็นอันตรายลงไปด้วย เช่น ใส่กรดซาลิซิลิก โดยมากยากันบูดเหล่านี้จะไม่แสดงอันตรายของมันออกให้เห็นประจักษ์ ในเมื่อปริมาณที่ได้รับเข้าไปยังน้อยอยู่ แต่ถ้าปริมาณที่เข้าไปมีมากขึ้นก็อาจจะเกิดอันตรายได้ ทางที่ดีผู้ผลิตไม่ควรจะใส่ยากันบูดลงไป ในน้ำปลา ก็จะเป็นการป้องกันอันตรายแก่ผู้บริโภคได้

๒. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

สำหรับ กะปิที่ทำขายอยู่ในท้องตลาดทั่ว ๆ ไปนั้น มีการใส่ สีลงไปเพื่อแต่งสี กะปิให้สวยงามรับประทาน ในการประกวดคราวนี้พบว่าเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ส่งเข้าประกวดได้ใส่สีผสมลงไปด้วย แต่สีที่ใส่ลงไปนั้น มิใช่เป็นสีที่กระทรวงสาธารณสุขอนุญาตให้ใช้ เรื่องสีผสมอาหาร นั้น มีระบุไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขแล้วว่า สีใดบ้างอนุญาตให้ใช้ผสมอาหารได้ เรื่องนี้ผู้ผลิตอาจไม่ทราบ ว่าสีนั้น ทางราชการ อนุญาตให้ใช้หรือไม่ เมื่อไปตามตามร้านจำหน่ายสี ก็ได้รับ คำบอกว่าจะใส่อาหารได้ ผู้ผลิตก็ซื้อมาใส่ลงไป ในกะปิ คณะกรรมการฯ เห็นว่า หน่วยราชการ หรือ สมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องน่าจะให้ความร่วมมือแก้ไขในเรื่องนี้ ซึ่งอาจจะขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ, โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบว่า สีใดที่ทางการอนุญาตให้ใช้ได้ สีใดไม่อนุญาตให้ใช้ ทั้งนี้เพื่อประชาชนทั่วไปจะได้ทราบ ทั้งยังเป็นการช่วยป้องกันอันตรายแก่ผู้บริโภคด้วย นอกจากเรื่องสีผสมอาหารแล้ว ยังได้พบกะปิบางตัวอย่าง ผสมสารที่เป็นแป้งไว้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสารปลอมปน กะปิไม่ควรผสมสารอื่นใดลงไป ซึ่งจะทำให้คุณภาพของกะปิเสียไปได้

การแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญเนื่องด้วยควัน ก๊าซจากร้านค้าเครื่องเงิน และ ทองรูปพรรณ

เนื่องด้วยเทศบาลนครกรุงเทพฯฯ ได้แจ้งมาว่ามีผู้ร้องเรียน เรื่องร้านทำทองและร้านขายเครื่องเพชรพลอยบริเวณบ้านหม้อ ได้ประกอบกิจการแยกและหลอมทองปล่อยควันสีเหลืองและเหลืองแกมแดงออกมา ทำให้เป็นที่เดือดร้อนรำคาญ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ตรวจสอบแล้ว เข้าใจว่าควันเหล่านี้จะเป็นอันตรายแก่

เยื่อปอด จมูก ปอด ฯลฯ จึงขอคำแนะนำในการกำจัดก๊าซเหล่านี้

เพื่อที่จะแก้ไขในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่กองควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่เทศบาลนครกรุงเทพฯฯ ฝ่ายสุขาภิบาล และเจ้าหน้าที่แขวงประจำอำเภอพระนคร ได้ไปตรวจร้านค้าประเภทดังกล่าว พบว่าร้านหนึ่งกำลังปล่อยควันก๊าซสีเหลืองแกมน้ำตาลออกมาทางปล่องด้านหลังคา และมีกลิ่นระคายเคืองอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ควันก๊าซดังกล่าวคือ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ที่เกิดจากการละลายเศษโลหะเงินผสมทองแดงด้วยกรดไนตริก เพื่อดำเนินการแยกเงินบริสุทธิ์ ปฏิกริยาระหว่างโลหะดังกล่าวกับกรดไนตริกมีดังนี้

1. $3\text{Cu} + 8\text{HNO}_3 \rightarrow 3\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 + 4\text{H}_2\text{O} + 2\text{NO}$
2. $3\text{Ag} + 4\text{HNO}_3 \rightarrow 3\text{AgNO}_3 + 2\text{H}_2\text{O} + \text{NO}$
3. $\text{NO} + \text{O} (\text{ในอากาศ}) \rightarrow \text{NO}_2$

เมื่อได้ร่วมกันพิจารณาวิธีการละลายเศษโลหะปล่องทางเดินของก๊าซและเครื่องดูดก๊าซโดยละเอียดแล้ว ได้พบสาเหตุที่ทำให้ควันก๊าซฟุ้งกระจาย คือ

๑. เครื่องดูดเก็บก๊าซด้วยน้ำไม่มีประสิทธิภาพ
๒. มีช่องรั่วไหลของก๊าซตามห้องต่าง ๆ ระหว่างทาง ตั้งแต่ตู้ที่ใช้ทำการละลายเศษเงินจนถึงปากปล่องที่ปล่อยก๊าซออก
๓. ก๊าซที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาทางเคมีมิได้ผ่านน้ำในห้องเครื่องเก็บก๊าซ
๔. ความสูงของปล่องไม่เพียงพอ
๕. ติดตั้งพัดลมดูดอากาศผิดตำแหน่งและพัดลมเสียใช้การไม่ได้
๖. ไม่มีการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของเครื่องมือที่ได้ติดตั้งไว้

ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข คือ

๑. น้ำที่ใช้ในเครื่องดูดเก็บก๊าซ ควรใช้น้ำที่เป็น
ค่าง (น้ำละลายโซดาไฟหรือโซดาคาร์บอเนต)
แทนน้ำธรรมดา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดูดเก็บ
ก๊าซดีขึ้น และควรมีเครื่องดูดเก็บก๊าซอย่าง
น้อย ๒ เครื่อง
๒. ช่องรั่วไหลของก๊าซตามห้องต่าง ๆ ระหว่าง
ทางควรปิดกั้นให้สนิท เพื่อให้การดูดอากาศ
ของพัลลมได้ผล
๓. ปล่องระบายก๊าซ ควรทำให้สูง ๔-๕ เมตร
จากหลังคาบ้าน

๕. ควรติดตั้งพัลลมดูดทางคานปล่อง (หลังห้อง
เครื่องดูดเก็บก๊าซ)

๕. ควรมีการควบคุมเป็นครั้งคราว เพื่อมิให้มี
เหตุรำคาญเกิดขึ้น

อนึ่ง คิว้นก๊าซ NO_2 นี้ เมื่อมีการควบคุมดีแล้ว
อาจมีออกมาบ้างทางปล่องอีกเล็กน้อย แต่ก๊าซใน
ลักษณะนี้ จะไม่คงทนอยู่ตลอดไป ในไม่ช้าก็จะสลาย
ตัวออก แต่ถ้าอากาศมีความชื้นมาก เช่นในฤดูฝน ก๊าซ
จะจับตัวอยู่กับละอองน้ำ ทำให้ละอองน้ำนั้นเป็นกรด
ไม่สลายตัวได้ง่ายเหมือนเช่นเมื่ออากาศแห้ง

ผลการปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์

ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึง กันยายน ๒๕๑๐

งานติดต่อโต้ตอบ

จำนวนหนังสือรับเข้าและส่งออกรวม ๕,๒๐๘ ฉบับ เป็นหนังสือรับเข้า ๑,๘๕๔ ฉบับ หนังสือที่ส่งออก ๓,๓๕๔ ฉบับ ซึ่งรวมทั้งหนังสือที่ติดต่อโต้ตอบทั้งในประเทศและต่างประเทศ

งานจัดหาวัสดุครุภัณฑ์

แผนกพัสดุ สำนักงานเลขาธิการกรม ได้ดำเนินการนำสิ่งของออกจากค่านศุลกากร ตามพิธีการศุลกากรรวม ๒๓ ครั้ง ๗๕ หีบ ๑๕ ชุด ๒,๗๐๒ ชิ้น น้ำหนัก ๕๔๘๒.๖๕๒ กิโลกรัม คิดเป็นเงิน ๑,๓๑๘,๑๕๗.๓๕ บาท สิ่งของดังกล่าวเป็นเคมีภัณฑ์วัสดุทดลองวิทยาศาสตร์และเครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์ได้ติดต่อสั่งซื้อจากบริษัทผู้ผลิตจำหน่ายในต่างประเทศโดยตรง

งานบริการห้องสมุด

ในระยะเดือนกรกฎาคม จนถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๑๐ แผนกห้องสมุด สำนักงานเลขาธิการกรม ได้ให้บริการต่าง ๆ ดังนี้

	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม ๓ เดือน
(เล่ม)	๓๓๗	๓๑๓	๒๖๘	๙๒๘
บริการคัดถ่าย สำเนาเอกสาร เพื่อใช้ในราชการ กรมวิทยาศาสตร์ (หน้า) ๑,๒๑๘ ๑,๐๕๕ ๘๘๒ ๓,๑๕๕				
บริการคัดถ่าย สำเนาเอกสาร ให้แก่บุคคล ภายนอก (หน้า) ๑,๒๗๗ ๕๕๔ ๕๖๖ ๓,๑๙๗				
จัดพิมพ์บัญชี รายชื่อ เอกสารใหม่ (บัญชี) ๓ ๓ ๓ ๙				
(ชุด) ๑๐๕ ๑๐๕ ๘๔ ๒๙๔				

	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม ๓ เดือน
บริการค้นเรื่อง (เรื่อง) ๓๕ ๔๔ ๓๔ ๑๑๓				
ทำบรรณานุกรม เฉพาะเรื่อง (เรื่อง) — — ๗ ๗				
บริการเอกสาร ใช้ภายในห้องสมุด (เล่ม) ๑,๒๕๔ ๒,๐๐๘ ๑,๗๖๕ ๕,๐๒๗				
บริการเอกสาร ให้ยืมออกนอก ห้องสมุด				

งานเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

วิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน

กรมวิทยาศาสตร์ได้ส่งเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์เป็นผู้เรียบเรียง เพื่อบรรยายทางวิทยุกระจายเสียง ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในรายการ “วิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน” และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงสองศูนย์ ในโอกาสนี้ได้ส่งไปลงพิมพ์ในวารสาร “วิทยาศาสตร์” ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และหนังสือพิมพ์ “ข่าวพาณิชย์” เดือนละ ๑ ครั้ง เป็นประจำ

กรกฎาคม ๒๕๑๐	เรื่อง การสีข้าวแบบใหม่ โดย นายเชาวน์ สุวรรณสถิตย์
สิงหาคม ๒๕๑๐	เรื่อง เคมีกัลพอร์ชเลน โดย น.ส.จรัสศรี สมบัติเทวี
กันยายน ๒๕๑๐	เรื่อง ละหุ่ง และการทำน้ำมัน ละหุ่งสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม โดย นายอนุชิต กิจสวัสดิ์

วิทยาศาสตร์กับท่าน

นายวิเชียร สาครมงคล นักวิทยาศาสตร์เอก และ นายเชาวน์ สุวรรณสถิตย์ นักวิทยาศาสตร์โท ได้ร่วมรายการวิทยุกระจายเสียงของ USIS ในรายการสนทนาวิทยาศาสตร์กับท่าน เรื่อง "การเสื่อมคุณภาพของอาหารกระป๋อง" เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๑๐

การบรรยายทางวิชาการ

นายผวน ไพรยสุวรรณ นักวิทยาศาสตร์เอก กองการวิจัย ได้เป็นผู้บรรยายเรื่องสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดอหิวาต์และการเก็บรักษาให้แก่คณะลูกเสือราชประชานุเคราะห์ รุ่นที่ ๒ จำนวน ๔๕๐ คน ณ ศูนย์ฝึกจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกึ่งกลางร่วมกับมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดให้มีขึ้นและขอความร่วมมือมา เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๐ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะฝึกอบรมลูกเสือให้รู้จักวิธีช่วยเหลือบรรเทาภัย อันเป็นการบำเพ็ญคุณให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นตามกฎหมายของลูกเสือ

การอบรมทางวิชาการ

กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ได้ให้ความร่วมมือแก่วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร ทำการอบรมคณะครูและอาจารย์ผู้สอนวิชาอาหารและโภชนาการ ในโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยทั่วประเทศ จำนวน ๒๕ คน ในเรื่องการถนอมอาหาร ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการ และให้ความร่วมมือแก่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา ทำการอบรมคณะครูที่สอนวิชาคหกรรม ศิลปของโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบท ปี ๒๕๑๐

นอกจากนั้นกรมวิทยาศาสตร์ ยังได้ฝึกอบรมให้คำอธิบายและแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกองต่าง ๆ

ในตำแหน่งที่กองนั้น ๆ ตำแหน่งงานอยู่ แก่เจ้าหน้าที่กรมสรรพาวุธทหารบก จำนวน ๒ คน ตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดได้ติดต่อขอมา

การให้คำแนะนำ ชี้แจง และตอบปัญหา เกี่ยวกับวิชาการ

กรมวิทยาศาสตร์ ได้ให้คำแนะนำชี้แจง และตอบปัญหา เกี่ยวกับวิชาการ แก่โรงงานผลิต ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นักเรียน และผู้สนใจในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การทำน้ำส้มสายชู
- การเก็บอาหารสด ได้แก่ เนื้อ กุ้ง ปลา ไส้กรอก ไว้ในระยะนานในความเย็น
- เห็ดถอบ
- การปรับปรุงคานเข้มน้ำมันเสียง
- Gravitational force และ Centrifugal force
- น้ำผลไม้ที่จะใช้เครื่องผสมกับน้ำ และเครื่องอัดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- ความรู้บางประการเกี่ยวกับโรงสี พร้อมส่งเอกสารเรื่อง "การสีข้าวแบบใหม่"
- วิธีถนอมอาหาร
- การใช้ potassium chlorate และ potassium nitrate
- วิธีทำเงาะกระป๋อง
- หลักการทำกาวแข็งทั่วไป
- การทำน้ำส้มสายชูจากผลไม้ และการทำผลิตภัณฑ์จากสับปะรด
- การให้บริการแก้ปัญหาควั่นก๊าซจากโรงงาน
- วิธีทำเกลือโต๊ะของกรมวิทยาศาสตร์

งานบริการ ช่อม สร้าง ตัดแปลง และ บำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้

แผนกช่างและแผนกฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ให้บริการช่อม สร้าง ตัดแปลง และบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับส่วนราชการกรมวิทยาศาสตร์ และส่วนราชการอื่นที่ติดต่อขอความร่วมมือ รวมงานทั้งหมด ๔๔๓ ราย ปฏิบัติ ๑,๑๑๒ ราย

งานวิเคราะห์วัตถุตัวอย่าง

แหล่งที่ส่งให้วิเคราะห์	จำนวนตัวอย่าง	จำนวนรายการการวิเคราะห์
ส่วนราชการ	๑,๒๗๖	๕,๘๔๕
พ่อค้าประชาชน เพื่อการศึกษาทดลอง สำหรับงานของกรมวิทยาศาสตร์	๒๑๖	๑,๘๐๑
	๘๓๕	๖,๒๗๑

การให้ความร่วมมือแก่หน่วยราชการและ

เอกชน

ส่วนงานต่าง ๆ ของกรมวิทยาศาสตร์ ได้ให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการแก่หน่วยราชการต่าง ๆ และเอกชนที่ได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์มาดังนี้ คือ

กองเคมี ให้ความร่วมมือในเรื่อง

- เก็บตัวอย่างน้ำบริเวณต่าง ๆ ในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี ราชบุรี อ่างทอง ออยุธยา ปทุมธานี ชนบุรี สระบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และ นครนายก เพื่อวิเคราะห์เก็บข้อมูลของน้ำในลำแม่น้ำ และน้ำเพื่อใช้ในอุตสาหกรรม
- ทดสอบหาความหนืด (viscosity) ในโคลนผง Aquagel ให้แก่กรมทรัพยากรธรณี จำนวน ๑ ตัวอย่าง
- วิเคราะห์หาปริมาณร้อยละของ cotton และ viscose rayon ในตัวอย่างผ้าลูกไม้ปัก สีขาว และสีครีม ให้แก่ นายปานชัย สิงห์สัจเทพ จำนวน ๒ ตัวอย่าง
- วิเคราะห์หาปริมาณร้อยละของ CaF_2 , SiO_2 และ Fe_2O_3 ในแร่ fluor spar ให้แก่ T.W.Mining Co., Ltd., จำนวน ๑ ตัวอย่าง
- วิเคราะห์หาค่าคุณสมบัติทางเคมีของตัวอย่างไม้ต่าง ๆ เพื่อประกอบการวิจัยเชื้อกระดาษให้แก่ กองการวิจัย จำนวน ๕ ตัวอย่าง ๔๕ รายการ
- ตรวจโรงงานทอผ้าเพชรเกษม จังหวัดสมุทรสาคร ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองควบคุมโรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากบริเวณต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบการพิจารณาหาทางกำจัดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเกิดจากน้ำทิ้ง

- เก็บตัวอย่างน้ำบาดาลของการทำเรือ ๆ เพื่อวิเคราะห์ตามความประสงค์ของการทำเรือแห่งประเทศไทย
 - วิเคราะห์เหล็กเสริมกันโจรกรรมให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน ๒ ตัวอย่าง ๑๖ รายการ
 - วิเคราะห์ตะกอนจาก Cooling oil bearing ของกังหันเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร ให้แก่การไฟฟ้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑ ตัวอย่าง ๘ รายการ
 - ชักตัวอย่างเหล็กเหน็บร่อง ณ โรงงานมักกะสัน การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งมีปริมาณ ๑๒๐ เมตริกตัน เพื่อวิเคราะห์ทดสอบคุณสมบัติประกอบการซื้อขายก่อนใช้ในกิจการของการรถไฟแห่งประเทศไทย
 - ตรวจร้านค้าเครื่องเงินและทองรูปพรรณ๒ร้าน คือ ร้านชินติเชียง และร้านเบ็กิมเจียะ ถนนพาหุรัด พระนคร ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่เทศบาลฝ่ายสุขาภิบาล และเจ้าหน้าที่แขวงประจำอำเภอพระนคร เพื่อประกอบการพิจารณา และให้คำแนะนำวิธีแก้ไข เพื่อกำจัดควันท้าชอนเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ
- #### กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ให้ความร่วมมือในเรื่อง
- วิเคราะห์หาวิตามินซี ในโลหิตของหญิงธรรมดา และหญิงมีครรภ์ เพื่อประกอบการวิจัยของนายแพทย์แห่งคณะอายุรศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
 - พิจารณาการทำก๊าซจากมูลสัตว์เป็นเชื้อเพลิง ให้แก่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

- ตรวจโรงงานผลิตเครื่องคั้นประเภทอัดก๊าซ และโรงงานผลิตอาหารกระป๋อง จังหวัดพระนคร และธนบุรี รวม ๔ โรงงาน เพื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ และการผลิต ประกอบการพิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงงานร่วมกับอนุกรรมการพิจารณารายละเอียดของสถานที่ผลิตอาหาร ฯ
- ตรวจโรงงานผลิตอาหาร จังหวัดพระนคร และสมุทรสาคร รวม ๒ โรงงาน เพื่อตรวจสถานที่ ประกอบการพิจารณารับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์

กองฟิสิกส์และวิศวกรรมให้ความร่วมมือในเรื่อง

- ซ่อมเครื่องวิเคราะห์หาปริมาณความบริสุทธิ์ของคลอรีน (Orsat apparatus) ให้แก่โรงงานกระดาษบางปะอิน
- ตรวจสอบเครื่องวัดความเป็นกรด และค่า (pH meter) ให้แก่โรงงานกระดาษบางปะอิน
- ตรวจโรงงานผลิตเพลทสำหรับซ่อมแบตเตอรี่น้ำ จังหวัดธนบุรี เพื่อเก็บตัวอย่างก๊าซมาวิเคราะห์ประกอบการพิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่กองควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ตามที่ได้ให้คำแนะนำให้แก่ไขกักก๊าซ همین ก่อนที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงงานตามคำขอ
- ตรวจโรงงานผลิตรองเท้าของบริษัทรองเท้าบาจา จังหวัดพระนคร เพื่อเก็บตัวอย่างมาทดสอบประกอบการพิจารณารับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์

กองการวิจัย ให้ความร่วมมือในเรื่อง

- วิเคราะห์กระดาษใบยาเทียมให้แก่โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง เพื่อประกอบการพิจารณาว่ากระดาษใบยาเทียมนี้จะถือเป็นกระดาษตามพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๕ หรือไม่
- วิเคราะห์หาปริมาณ carbon และ hydrogen ในตัวอย่างสารอินทรีย์ให้แก่คณะวิทยาศาสตร์

การแพทย์ โดยวิธีจุลวิเคราะห์ รวม ๘ ตัวอย่าง ๑๖ รายการ

- วิเคราะห์หาปริมาณ carbon, hydrogen และ nitrogen ในตัวอย่างสารอินทรีย์ให้แก่ ดร.โอวาทนิติภักดิ์ ปรึกษา โดยวิธีจุลวิเคราะห์ ๑ ตัวอย่าง ๓ รายการ
- หาอินฟราเรดสเปกตรัม ของด้านหิน ให้แก่มหาวิทยาลัยแพทย์เชียงใหม่ ๓ ตัวอย่าง ๓ รายการ
- วิเคราะห์คลอรีนเหลวให้แก่บริษัทส่งเสริมเศรษฐกิจ ๑ ตัวอย่าง ๑ รายการ
- วิเคราะห์ออกซิเจน โดยวิธีธรรมดาและวิธีพิเศษ ให้แก่กองวิทยาศาสตร์ กรมสรรพาวุธทหารบก ๒ ตัวอย่าง ๘ รายการ

การปฏิบัติงานพิเศษของข้าราชการ

กรรมการศึกษาค้นคว้าวิจัยและประเมิน

ผลการทดลองกำจัดขยะแบบ Sanitary Landfill

ดร. เจริญ วัชรรังษี นักวิทยาศาสตร์โท กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการศึกษาค้นคว้าและประเมินผลการทดลองกำจัดขยะแบบ Sanitary Landfill ของเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๐

ร่วมประชุมเรื่องคุณภาพผ้าไหมไทย และผ้าฝ้าย

นางอุษา อันตะริกานนท์ นักวิทยาศาสตร์โท อนุกรรมการมาตรฐานสินค้าคณะ ๖ ได้ร่วมประชุมเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพของผ้าไหมไทยและผ้าฝ้าย ณ ห้องประชุมสำนักงานมาตรฐานสินค้า กระทรวงเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

ร่วมประชุมคณะกรรมการวิจัยอันตรายของก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์

ศาสตราจารย์ศ บุนนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ รองประธานกรรมการ คณะกรรมการวิจัยอันตรายของก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์ นางสาวบริยา จันทระเวคิน

นักวิทยาศาสตร์เอก กองการวิจัย กรรมการ และ
ดร. เจริญ วัชรรังษี นักวิทยาศาสตร์โท กองฟิสิกส์
และวิศวกรรม ได้ร่วมการประชุมคณะกรรมการวิจัย
อันตรายของก๊าซจากท่อไอเสียรถยนต์ ครั้งที่ ๖ เมื่อ
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๐ การประชุมนี้จัดให้มีขึ้นที่
ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์

นางระเบียบ ภูมิรัตน
นางสาวจรุงจันทร์ ผลชีวิน
นางวิรดา ติษยมณฑล
นายเชาวน์ สุวรรณสถิตย์
นายธีระ สัมบัชชิต
นายพิพัฒน์ พันพาไพร
นายทวีชัย พิษผล

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ : โครงการ
สาขาพัฒนาอุตสาหกรรม

โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิต-
ภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

วันที่ ๑-๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐ นายนิมิต วรพันธ์
หัวหน้าแผนกทดสอบวิธีวิเคราะห์ และนายสมบูรณ์
อรุณภาค นักวิทยาศาสตร์ตรี ได้เดินทางไปให้คำ
แนะนำและชี้แจงเรื่อง "การผลิตเครื่องปั้นดินเผา"
แก่เจ้าหน้าที่หน่วยการ ศึกษาเรือนจำจังหวัดพิษณุโลก

วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๐ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ
งานของโครงการ จำนวน ๑ นาย ได้เดินทางไป
สำรวจแหล่งวัตถุดิบ ดินขาว ที่จังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๕-๗ กันยายน ๒๕๑๐ นายนิมิต วรพันธ์
หัวหน้าแผนกทดสอบวิธีวิเคราะห์ นายโรเจอร์ อี. เกย์
(Roger E. Gay) ผู้เชี่ยวชาญขององค์การสหประชา-
ชาติไปสำรวจโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา
ภาคเหนือ

วันที่ ๑๒-๑๕ กันยายน ๒๕๑๐ นายมนูญ ประ
ชัญญ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ร่วมด้วย นาย
นิมิต วรพันธ์ หัวหน้าแผนกทดสอบวิธีวิเคราะห์ และ

ผู้อบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป บาง
ประเภท

นักวิทยาศาสตร์ กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ จำนวน
๗ คน ได้ร่วมเป็นผู้อบรมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูปบาง
ประเภท ณ กรมวิทยาศาสตร์ ระหว่างวันที่ ๔ กันยายน
ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๐ นักวิทยาศาสตร์ดังกล่าว
ประกอบด้วย :-

ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
นักวิทยาศาสตร์เอก
นักวิทยาศาสตร์เอก
นักวิทยาศาสตร์โท
นักวิทยาศาสตร์โท
นักวิทยาศาสตร์ตรี
นักวิทยาศาสตร์ตรี

นายสมบูรณ์ อรุณภาค นักวิทยาศาสตร์ตรี ได้เดินทางไป
สำรวจแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผา ทางภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือ ตามโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิต
ภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

โครงการศึกษาทดลองและวิจัยวัตถุ-
ดิบที่มีในประเทศเพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรม

วันที่ ๑๗-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐ นายบรรยงค์
แบบประเสริฐ นักวิทยาศาสตร์ตรี และนายอุทิศ
ตันทอง พนักงานวิทยาศาสตร์จัตวา ได้เดินทางไปสำรวจ
แหล่งดินขาว ที่จังหวัดระยอง และจันทบุรี รวม ๒
แหล่ง ในการนี้เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาอุตสาหกรรม
ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา จำนวน ๒ คน ได้ร่วมเดิน-
ทางไปสำรวจด้วย

วันที่ ๕-๘ กันยายน ๒๕๑๐ นายผวน ไพรย
สุวรรณ นักวิทยาศาสตร์เอก และนายบวร วัฒนเสรี
นักวิทยาศาสตร์โท ได้เดินทางไปสำรวจเมล็ด และ
ต้นยางพารา ที่จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราก และ
เก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์และวิจัย ตามโครงการศึกษา
ทดลองและวิจัยวัตถุดิบที่มีในประเทศเพื่อใช้สำหรับ
อุตสาหกรรม

โครงการมาตรฐานอุตสาหกรรม

การบรรยายเรื่อง Quality Control and Standardization

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๐ กรมวิทยาศาสตร์ โดยศาสตราจารย์ศ. บุนนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ได้จัดให้มีการบรรยายเรื่อง Quality Control and Standardization ผู้บรรยายคือ Professor Dr. H. C. Hamaker, Chairman of Board of Trustee แห่ง International Quality Centre, Rotterdam และ Mr. Roger E. Gay ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม จากองค์การสหประชาชาติ ประจำกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้กล่าวสรุปคำบรรยายพร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นจากประสบการณ์ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมในประเทศ ในการนี้มีรัฐวิสาหกิจ บริษัทอุตสาหกรรมหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจเข้าฟัง ประมาณ ๗๐ คน

Professor Dr. H. C. Hamaker เป็นนักฟิสิกส์ที่สนใจในด้านสถิติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และเกี่ยวกับงานมาตรฐาน

การเยี่ยมชมโรงงานกลั่นน้ำมันไทย เพื่อศึกษาหาความรู้

นักวิทยาศาสตร์เอก และนักวิทยาศาสตร์โท กองเคมี จำนวน ๓ คน ได้เยี่ยมชมกิจการโรงงานกลั่นน้ำมันไทย ศรีราชา จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาหาความรู้ด้านวิชาการ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๐

การอบรมปฐมนิเทศข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์

กรมวิทยาศาสตร์ได้จัดให้ข้าราชการที่เข้ารับราชการใหม่ จำนวน ๒๕ คน เข้ารับการอบรมปฐมนิเทศ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๐ ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์ เลขที่ ๓๐๐ ในกรณี อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ทำการอบรม และได้เชิญข้าราชการระดับตั้งแต่หัวหน้ากองขึ้นไปเข้าร่วมเพื่อแนะนำด้วย

ผู้ม. เกียรติเยี่ยมชมกิจการกรมวิทยาศาสตร์

เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๐ นายปีเตอร์ แอล-เลน (Peter Aylen), Regional Representative, UNDP และนายโคแนลต์ อาร์. เบิร์กสตรอม (Donald R. Bergstrom), Deputy Regional Representative, UNDP ได้เข้าเยี่ยมชม คณาจารย์ศ. บุนนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ และเยี่ยมชมกิจการกรมวิทยาศาสตร์ ในโอกาสนี้ นายโรเจอร์ อี. เกย์ (Roger E. Gay) ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ใน กรมวิทยาศาสตร์. ประพฤทธิ์ ณ นคร นักวิทยาศาสตร์พิเศษ นายประวัติ อิศรางกูร ณ อยุธยา เลขานุการกรมวิทยาศาสตร์ และนายชายไหว แสงรุจิ หัวหน้ากองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้ร่วมสนทนาชี้แจงและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ด้วย อธิยาศัยไมตรีอันดี

การปฏิบัติราชการของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์ในต่างประเทศ :

การฝึกอบรมและดูงาน ณ ประเทศต่าง ๆ

อินเดีย

นายธีระ สัมบัชชิต นักวิทยาศาสตร์โท นายพิพัฒน์ พันพาไพโร นักวิทยาศาสตร์ตรี และนายทวีชัย พิซผล นักวิทยาศาสตร์ตรี ได้รับทุนฝึกอบรมและดูงานด้าน Food Technology ณ เมืองไมซอร์ ประเทศอินเดีย โดยทุนของ FAO ระยะเวลาประมาณ ๒๔ เดือน ได้กลับมาปฏิบัติราชการแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐

สหรัฐอเมริกา คานาดา และอังกฤษ

นางสาวพานี แสงสว่าง นักวิทยาศาสตร์โท ได้รับทุนฝึกอบรม และดูงานด้าน Standardization ณ สหรัฐอเมริกา คานาดา และอังกฤษ โดยทุนของ UN ระยะเวลาประมาณ ๖ เดือน ได้ออกเดินทางไปปฏิบัติราชการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๐

นางนันทนา แก้วอุบล นักวิทยาศาสตร์โท ได้รับ
ทุนฝึกอบรม และทุนด้านอาหารโดยการ
ออร์บรังสี ณ สหรัฐอเมริกา โดยทุนของทบวงการพลัง-
งานปรมาณูระหว่างประเทศ ระยะเวลาประมาณ ๑๒
เดือน ได้ออกเดินทางไปปฏิบัติราชการดังกล่าว เมื่อ
วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๐

**ร่วมประชุม FAO/WHO Food Stand-
ards Program Codex Alimentarius Committees**

ณ ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป

ศาสตราจารย์ศ บุนนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์
เป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการประชุม FAO/WHO
Food Standards Program-Codex Alimentarius Committees
ณ ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป คือ ประเทศเดนมาร์ก
นอร์เวย์ ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ระหว่าง
วันที่ ๒ ถึง ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๐ ได้ออกเดินทางจาก
ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๐

ข่าวเกี่ยวกับสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ

**อาคารใหม่ ของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ
กรมวิทยาศาสตร์**

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ฯ พณ ฯ คร. ศิว ลพานุกรม ขณะ
นั้นดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ได้จัด ตั้งสถาน
ศึกษาเคมีปฏิบัติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมนัก-
เรียนที่ผ่านการ ศึกษาจาก ชั้นมัธยม บริบูรณ์แล้ว ให้มี
ความรู้ความชำนาญหนักโยในทางเคมี ทั้งทฤษฎีและ
ปฏิบัติ สำหรับให้มาช่วยปฏิบัติราชการประจำ เพราะ
ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๘๐ นั้น กรมวิทยา-
ศาสตร์มีข้าราชการชั้นนักเคมีเพียง ๑๘ คน งานทุก ๆ
ประเภทของกรม ฯ ได้ขยายออกไปกว่าเดิมมาก และมี
งานเพิ่มขึ้นใหม่ ซึ่งหนักไปในด้านการศึกษาวิเคราะห์ เมื่อ
งานขยายออกแต่ใช้คนเท่าที่มีอยู่ใน ขณะนั้นปฏิบัติงาน
ก็ยากที่จะทำได้ ฯ พณ ฯ คร. ศิว ฯ จึงได้ตกลงจัดตั้ง
สถานศึกษาเคมีปฏิบัติขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ในชั้น
แรกกำหนดหลักสูตร ๒ ปี แต่เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ
ได้เปลี่ยนแปลงการศึกษาใหม่ โดยถือชั้นมัธยมปีที่ ๖

เป็นชั้นมัธยมบริบูรณ์แล้ว ก็ได้กำหนดหลักสูตรให้มาก
ขึ้นเป็น ๓ ปี สถานศึกษาเคมีปฏิบัติได้เปิดรับนัก
ศึกษารุ่นแรกเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ มีสถานที่
ตั้งเดิมอยู่ที่ถนนมหาธาตุ รวมอยู่กับตัวอาคารกรมวิท-
ยาศาสตร์

นักศึกษาที่สำเร็จตามหลักสูตรนี้ ปรากฏว่ามีความ
สามารถทำงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดีคือมองงานด้าน
การวิเคราะห์ได้ทวีมากขึ้น โดยกระทรวงทบวงกรม
ต่าง ๆ รวมทั้งเอกชนได้ส่งสิ่งของมาทำการวิเคราะห์
เพิ่มขึ้น สถานที่เดิมจึงคับแคบ ฯ พณ ฯ คร. ศิว ลพา-
นุกรม จึงได้เจรจาขอเช่าที่ดิน ตำบลทุ่งพญาไท หรือทุ่ง
แรกนาขวัญเดิม จากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
เพื่อสร้างอาคารที่ทำการกรมวิทยาศาสตร์
ปัจจุบันนี้ขึ้น และสถานศึกษาเคมีปฏิบัติยังคงรวมอยู่
กับตัวอาคารกรมวิทยาศาสตร์ตลอดมา

ปัจจุบันความต้องการเจ้าหน้าที่ ที่มีความชำนาญ
ในทางปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์ มีมากขึ้นและกิจการ
ด้านอุตสาหกรรมก็เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้น
สถานศึกษาเคมีปฏิบัติจึงมีโครงการขยายบริการการฝึก
อบรมนักวิชาการ หลักสูตรของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ
ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตลอดมา จนเป็นหลักสูตร ๓ ปี
โดยผู้สมัครเข้าศึกษาจะต้องมีพื้นฐานความรู้สอบไล่ได้ประ
โยคเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนก
วิทยาศาสตร์หรือเทียบเท่า

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ สถานศึกษาเคมีปฏิบัติได้
รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้เข้าเป็นเครือของจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย รวมอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์ การดำเนิน
งานต่าง ๆ ในการจัดการการศึกษายังคงขึ้นอยู่กับกรม
วิทยาศาสตร์ ผู้ที่สอบไล่ได้ตามหลักสูตร ๓ ปี ได้รับ
อนุปริญญาเคมีปฏิบัติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีสิทธิเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาทางวิทยาศาสตร์
๕ ปี ของคณะวิทยาศาสตร์

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ สถานศึกษาเคมีปฏิบัติได้
ปรับปรุงหลักสูตรและเพิ่มวิชาส่วนใหญ่ที่จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของคณะวิทยา-
ศาสตร์ ปีที่ ๑-๓ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี

การศึกษา ๒๕๐๗ เป็นต้นไป และสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ มีสิทธิเข้าศึกษาต่อเพื่อรับปริญญาทางเคมี ของคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในปีการศึกษา ๒๕๐๕ ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจาก ๕ ปี มาเป็น ๔ ปี นอกจากนี้ยังมีสิทธิเข้าศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์อีกด้วย

แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ ยังคงรักษาหลักสูตรเดิมซึ่งหนักไปในทางปฏิบัติส่วนใหญ่ไว้ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานตามหน่วยราชการ องค์กร ห้างร้าน และบริษัท-เอกชนต่าง ๆ ที่ต้องการใช้นักเคมีปฏิบัติ ทำงานได้ผลเป็นที่พอใจของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดมา

ด้วยเหตุที่ความต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในทางปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์มีมากขึ้นตามความพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ทุกสาขาก็มีความจำเป็นที่ต้องใช้นักวิชาการเหล่านี้ ปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่น้อย ดังนั้น สถานศึกษาเคมีปฏิบัติจึงมีโครงการขยายการฝึกอบรมนักวิชาการเพื่อผลิตเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีความชำนาญในทางปฏิบัติเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ก็ต้องขยายสถานที่ด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงได้รับอนุมัติเงินงบประมาณจำนวนหนึ่งล้านห้าแสนบาท เพื่อก่อสร้างอาคารที่ฝึกอบรมพร้อมทั้งอุปกรณ์และเครื่องใช้ การดำเนินงานตามโครงการจึงเริ่มตั้งแต่ปีนี้เป็นต้นไป อาคารใหม่ของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ จะเป็นอาคารสองชั้น ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการ ๓ ห้อง ห้องเรียน ๓ ห้อง

๑. นายมานพ อธิคุณารด
๒. นายค้อย ชลาชน
๓. นายประสาท อุดมจรรยา
๔. นายสุรศักดิ์ ปรีชาปัญญากุล
๕. น. ส. สุนี เจริญศุภผล
๖. นายอุทิศ สีสาววัฒน์
๗. นายอนันต์ บำรุงกุล
๘. น. ส. อรสา อนงค์จรรยา
๙. นายคงฤทธิ อินทรบุตร

รวมทั้งห้องทำงานสำหรับอาจารย์ผู้ฝึกอบรม ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ก็จะได้รับนักศึกษาใหม่เข้าฝึกอบรมได้เพิ่มขึ้นเป็นปีละ ๘๐ คน ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และในปีต่อ ๆ ไป จะผลิตนักวิชาการได้ประมาณปีละ ๕๐ คน

อาคารใหม่ของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม ถ้าทำผ่านเข้าประตูหน้ากรมวิทยาศาสตร์ สถานที่ตั้งของอาคารนี้ก็อยู่ตรงมุมขวาด้านหน้า

ท่านผู้ปกครองนักเรียนที่สนใจจะให้เด็กในปกครองของท่าน ได้เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความชำนาญในด้านปฏิบัติการทางเคมี เพื่อนำไปประกอบอาชีพในภายหน้า ได้โปรดไปติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ทุกวันและเวลาราชการ กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ ตำบลทุ่งพญาไท จังหวัดพระนคร

พิธีไหว้ครูและแจกประกาศนียบัตร

กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ ได้กำหนดพิธีไหว้ครูและแจกประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ปีการศึกษา ๒๕๐๙ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๑๐ มีศาสตราจารย์ศ. บุณนาค อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์เป็นประธานในพิธี

นิสิตผู้ได้รับประกาศนียบัตร ของสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ ซึ่งสำเร็จหลักสูตรการอบรม ในปีการศึกษา ๒๕๐๙ จำนวน ๒๔ คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑๐. นายอนุสรณ์ ภู่มาลา
๑๑. น. ส. เฟลินจิต จำปา
๑๒. นายณรงค์ เต็มดวงจิตต์
๑๓. นายวิบูลย์ เชี่ยวโชติ
๑๔. น. ส. เพ็ญศรี เตชะเวช
๑๕. น. ส. กาญจนา ศิริวัฒน์
๑๖. นายวิชัย สุทธิมูล
๑๗. น. ส. แครวรีน แมคอินไคย์
๑๘. น. ส. วิมล กงขุนเทียน

๑๙. น.ส. เบญจวรรณ ศิริวรรณ
 ๒๐. นายวรวิทย์ เศรษฐิน
 ๒๑. น.ส. วันเพ็ญ ทองทรงกฤษณ์
 นิสิตผู้เรียนดีได้รับรางวัลเหรียญเงินของกรมวิทยาศาสตร์
 น.ส. วิมล คงขุนเทียน และ

๒๒. นายสิทธิเดช นิลสัมฤทธิ์
 ๒๓. นายศิริวิทย์ สัมพันธ์ยุทธ์
 ๒๔. น.ส. สุรีย์ สันติเวส
 ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๙ คือ :-
 น.ส. สุรีย์ สันติเวส

งานมาตรฐานอุตสาหกรรม (ต่อจากหน้า ๒๐)

ค่านโยบาย ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นว่า นอกจากงานที่ได้กำหนดไว้ในโครงการและในร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แล้ว สมควรที่จะได้เน้นหนักในด้านสินค้าอุปโภค (Consumer Goods) ด้วยการโฆษณาเผยแพร่ และสนับสนุนให้เกิดสมาคมของผู้อุปโภคขึ้น หรือชักจูงให้สมาคมที่มีสมาชิกเป็นผู้อุปโภคอยู่จำนวนมาก เช่น สภาสตรีแห่งชาติ เป็นต้น เกิดความสนใจให้ข้อคิดเห็นในด้านความต้องการเกี่ยวกับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุปโภคให้มากยิ่งขึ้น จนอาจถือเป็นเสียงของผู้แทนฝ่ายอุปโภคส่วนใหญ่ของประเทศได้ ในการนี้ผู้เชี่ยวชาญฯ กล่าวบรรยายไว้ในที่ประชุมใหญ่ประจำปีของสภาสตรีแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๐ และได้แนะ

นำให้ขอความช่วยเหลือในด้านผู้เชี่ยวชาญของสินค้าอุปโภคจากองค์การสหประชาชาติ
 ด้านเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์ได้ขอให้ศูนย์ออกแบบกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ออกแบบเครื่องหมายกำกับผลิตภัณฑ์แทนหนังสือรับรองคุณภาพสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ ตามแนวของร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ศูนย์ฯ ได้ออกแบบให้แล้วหลายแบบ นอกจากนี้ยังได้พิจารณาที่จะจัดให้มีการประกวดแบบ "เครื่องหมายมาตรฐาน" ขึ้น เพื่อให้ได้แบบและแนวความคิดต่างๆ กว้างขวางยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันก็เป็นทางเผยแพร่กิจการในค่านมาตรฐานให้เป็นที่ทราบกันแพร่หลายทั่วไปอีกทางหนึ่งด้วย

ข่าวเกี่ยวกับข้าราชการในกรม

ตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๑๐

บรรจุ

ผู้สอบคัดเลือกได้—เป็นข้าราชการ

พลเรือนวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการ

๑. นายจรูญ เขียววัดจันทร์ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างไฟฟ้า จากวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ตำแหน่งช่างตรี แผนกฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๘๕๐ บาท

๒. นายจรูญ โรจน์วิทยา ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร ๔ ปี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่งช่างตรี แผนกฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๐๕๐ บาท

๓. นายวิศิษฐ์ เจริญตันธนกุล ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร ๕ ปี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนกวิศวกรรมเคมีและทดสอบกระบวนการอุตสาหกรรม กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท

๔. นายทวี โพธิจาด ปริญญา B.S. in Chemistry จาก Adamson University สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนกโภชนาการและเครื่องดื่ม กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท อาศัยเบิกเดือนละ ๕๐๐ บาท

๕. นายสมพงษ์ จันทรางศุ ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชย์การ จากโรงเรียนคหิสิกศึกษาวิทยาลัย ตำแหน่งเสมียนพนักงาน แผนกพัสดุ สำนักงานเลขานุการกรม ได้รับเงินเดือนเดือนละ ๖๕๐ บาท

๖. นางสาวพุลศรี อัครโกวิท ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชย์การ จากโรงเรียนกรุงเทพพาณิชย์การ ตำแหน่งเสมียนพนักงาน สำนักงาน

เลขานุการกรม ได้รับเงินเดือนเดือนละ ๖๕๐ บาท

๗. นายประชิต พุ่มคชา ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างกลโรงงาน จากโรงเรียนการช่างราชบุรี ตำแหน่งช่างจัตวา กองการวิจัย ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๖๕๐ บาท

๘. นายวีระ จิตรเจริญ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างโลหะ จากวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ตำแหน่งช่างตรี แผนกช่าง กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๘๕๐ บาท

๙. นายวัฒนา เพชรเกษม ปริญญา B.A. in General Science จากมหาวิทยาลัย Cascade College: Portland, Oregon, U.S.A. ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์โท แผนกโภชนาการและเครื่องดื่ม กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๖๐๐ บาท

๑๐. นางสาวสงศรี อารยะรัตน์ ปริญญาเศรษฐศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตำแหน่งนักสถิติตรี แผนกสถิติ พิพิธภัณฑสถานและเผยแพร่ สำนักงานเลขานุการกรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๐๕๐ บาท

๑๑. นายพยุง นาคเกตุ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างโลหะ จากวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ตำแหน่งช่างตรี แผนกฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๘๕๐ บาท

๑๒. นายสะอาด วิโรจน์รัตน์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนกวิศวกรรมเคมีและทดสอบกระบวนการอุตสาหกรรม กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือน เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท

๑๓. นางสาวโสภา อุ่ณสมบัติ ปริญญา B.S. in Pharmacy จาก Manila Central University สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนกฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้รับเงินเดือนเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท อาศัยเบิกเดือนละ ๑,๐๕๐ บาท

๑๔. นางสาวขวัญใจ เลหาสวัสดิ์ ปริญญา B.S. in Pharmacy จาก Manila Central University สาธารณรัฐ

ฟิลิปปินส์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนกโภชนา-
การและเครื่องต้ม กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ได้รับ

เงินเดือน เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท อาศัยเบิก เดือนละ
๑,๐๕๐ บาท

หมายเลข ๑
หมายเลข ๒
หมายเลข ๓
หมายเลข ๔
หมายเลข ๕
หมายเลข ๖
หมายเลข ๗
หมายเลข ๘
หมายเลข ๙
หมายเลข ๑๐ และ ๑๑
หมายเลข ๑๒, ๑๓ และ ๑๔

ตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๐
ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๐

รับโอน

นางเสริมศรี บุญยง ตำแหน่งครูโท จากโรงเรียน
ราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสอบคัดเลือก
ได้ มารับราชการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ตรี แผนก
ห้องสมุด สำนักงานเลขาธิการกรม

ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เลื่อนชั้นและแต่งตั้ง

๑. นางสาวรัชณี โอสถสงเคราะห์ พนักงานวิท-
ยาศาสตร์ตรี แผนกเชื้อเพลิงและหล่อลื่น กองเคมี เป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพนักงานวิทยาศาสตร์โท ในแผนกและกองเคมี

๒. นางสาวเพลินพิศ นาคะพันธ์ นักวิทยาศาสตร์
ตรี แผนกโลหะ กองเคมี เป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิท-
ยาศาสตร์โท ในแผนกและกองเคมี

หมายเลข ๑ และ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม
๒๕๑๐

ลาออก

นายวิศิษฐ์ เจริญทัศน์ธนกุล ข้าราชการพลเรือน
วิสามัญชั่วคราว ทดลองปฏิบัติราชการ ตำแหน่งนักวิท-
ยาศาสตร์ตรี แผนกวิศวกรรมเคมีและทดสอบกระบวน-
การอุตสาหกรรม กองฟอสเฟตและวิศวกรรม

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๐

งานมาตรฐานอุตสาหกรรม

กรมวิทยาศาสตร์ได้เริ่มงานมาตรฐานอุตสาหกรรมตามโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและขยายงานในด้านมาตรฐานและการรับรองคุณภาพสินค้า ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้องของกรมวิทยาศาสตร์ให้สามารถปฏิบัติงานได้กว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อสนองความต้องการของอุตสาหกรรมของประเทศซึ่งได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะนี้

โครงการมาตรฐานอุตสาหกรรมประกอบด้วยโครงการสำคัญ ๒ โครงการ คือ

- ก. โครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- ข. โครงการพัฒนาวัสดุก่อสร้าง

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนให้อยู่ในโครงการสาขาพัฒนาอุตสาหกรรมตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สอง พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๔ ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการด้านทุนฝึกอบรมและดูงาน เพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมในต่างประเทศโดยทุนต่าง ๆ มาแล้วจนถึงปัจจุบันจำนวน ๕ ทุน กำลังฝึกอบรมและดูงานอยู่ในต่างประเทศ ๕ ทุน และได้รับความช่วยเหลือในด้านผู้เชี่ยวชาญจากองค์การสหประชาชาติ ให้มาช่วยปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๐ ระยะเวลา ๑ ปี เป็นอย่างน้อยอีก ๑ นาย และด้วยการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ กรมวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการขอผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแขนงจากองค์การสหประชาชาติเพิ่มเติมในปี ๒๕๐๒ อีก ๒ นาย และทุนฝึกอบรมและดูงานสำหรับส่งเจ้าหน้าที่ของโครงการไปรับการฝึกอบรมในต่างประเทศอีกด้วย

การดำเนินงานของโครงการมาตรฐานอุตสาหกรรมปัจจุบันนี้ แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้ คือ

ด้านสายงาน เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และความเห็นสนับสนุนของผู้เชี่ยวชาญฯ ได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นในระยะแรกสำหรับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำหรับ ปีงบประมาณ ๒๕๐๑ ไว้รวม ๕ นาย

ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้จัดพิมพ์และประกาศใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ๒ เรื่อง คือ แบตเตอรี่: ถ่านไฟฉาย และขวดแก้วชนิดฝาจับสำหรับเครื่องดื่มประเภทอัดก๊าซ ยังมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการอีก ๔ เรื่อง คือ

๑. หลอดไฟฟ้า
๒. กระจกอบ
๓. แบตเตอรี่นา
๔. สายไฟ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เจ้าหน้าที่กำลังยกร่างอีก ๓ เรื่อง คือ

๑. ท่อน้ำ พิวซ์
๒. ขนาดของกระดาด
๓. ขนาดของเหล็กเส้นใช้ในการก่อสร้าง

ได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการที่กล่าวถึงข้างต้นเพื่อปฏิบัติงานตามแนวในร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตามประกาศของ ฯ พณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ มหาวิทยาลัย อุตสาหกรรม และสมาคมที่เกี่ยวข้อง ในขณะนี้มีคณะกรรมการวิชาการ ๔ คณะ

(ต่อหน้า ๑๗)